

2021BEM001-02

VERSLAG d.d. 2 december 2020 van de vergadering van de commissie Bestuur, Economie en Middelen van de provincie Utrecht

Voorzitter: mw.ir. M. de Widt,

Namens het college van GS: drs. R.C.L. Strijk;

Woordvoerders: H. Bittich (Denk), A.C. Boelhouwer (GroenLinks), ing. D.G. Boswijk (CDA), mr. B.M.H. de Brey MBA (VVD), R.G.J. Dercksen (PVV), ing. L.C. van den Dikkenberg (SGP), drs. E.H.R. Dinklo (FvD), M.J. de Droog MSc/RA (D66), M.E.J. Eggermont (SP), mr. N.M. Groen MA (GroenLinks), N. de Haan-Mourik (ChristenUnie), W.M.M. Hoek (50PLUS), M. Jager (PvdD), drs. A.H.L. Kocken (VVD) en M. Lejeune-Koster (PvdA);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Drs. J. Dorst (griffier) en R. Schotsman (Notuleerservice Nederland)

1 Opening en algemeen

1.1 Opening

1.2 Vaststellen agenda

1.3 Mededelingen

1.4 Rondvraag

1.5 Vaststellen verslagen van 20 mei 2020 (Economische Visie) en 2 december 2020

1.6 Termijnagenda versie 5 januari 2021 en lijst moties PS 9 december 2020

1.7 Ingekomen brieven

2 Ter bespreking

2.1 SV Vuelta 2022

2.2 SV GEHEIM Kredietaanvraag vernieuwing audiovisuele installatie in Statenzaal en commissiekamer(s)

2.3 SV Krediet ten behoeve van vervanging dienstauto's

De voorzitter heropent de vergadering om 19.30 uur.

De voorzitter deelt mee dat deze middag een e-mail is gestuurd naar de leden met een ordevoorstel. Er zijn nog vijf agendapunten te bespreken en het is niet reëel te denken dat dat voor 22.30 zal lukken. Het voorstel is om het Statenvoorstel Economische Visie 2020-

2027 'Focus op een vitale en duurzame economie' door te schuiven naar de vergadering in februari. Dit is afgestemd met gedeputeerde Strijk. Hij vindt het geen probleem om dit punt een maand op te schuiven. De Statenbrief Circulaire samenleving was al doorgeschoven maar kan nog een keer doorgeschoven worden. De brief is ook bij externe partijen uitgezet voor reacties. Er komen veel reacties op de brief en de gedeputeerde heeft aangegeven dat het niet gaat lukken om dit punt voor februari voor de Staten te agenderen. De voorzitter stelt voor de andere drie punten vanavond te bespreken en het genoemde Statenvoorstel en de Statenbrief door te schuiven naar februari. De voorzitter inventariseert of hier bezwaar tegen is.

Mevrouw Boelhouwer vindt het jammer dat het Statenvoorstel van de agenda wordt geschrapt. Er zijn veel externe partijen bij betrokken en spreker kan zich voorstellen dat zij afwachten hoe de Staten dit punt vaststellen. Dat lijkt een argument om het punt wel te bespreken. Een ander argument is dat woordvoerders zich hebben voorbereid. Spreker meent dat het Statenvoorstel Verbonden partijen gemakkelijker doorgeschoven zou kunnen worden.

De voorzitter deelt mee dat zij in de chat veel bijval ziet voor het voorstel om de twee genoemde punten door te schuiven naar de vergadering van februari.

De heer Kocken meent dat het een verstandig voorstel is maar hoopt dat dit niet te vaak voorkomt. Spreker meent dat het Statenvoorstel Vitaliteit binnensteden, dorpen en winkelcentra er baat bij kan hebben dat het herschreven wordt en zo een betere behandeling kan krijgen. Hier zit blijkbaar een urgentie op en de gedeputeerde wordt gevraagd die urgentie toe te lichten.

Mevrouw Lejeune stelt dat het jammer is dat er agendapunten geschrapt moeten worden maar hier moet ook niet al te veel tijd aan besteed worden in de vergadering. Het is jammer dat de Economische visie weer wordt uitgesteld. Dit stuk zou een half jaar geleden al vastgesteld moeten zijn en een maand extra maakt niet veel meer uit. De gedeputeerde zal ongetwijfeld een goede afweging hebben gemaakt en de fractie volgt het voorstel.

De voorzitter geeft gedeputeerde Strijk het woord om toe te lichten waarom het voorstel Vitaliteit geen uitstel duldt en de Verbonden partijen ook niet.

Gedeputeerde Strijk wil niet op de inhoud ingaan omdat de punten dan toch worden besproken. De gedeputeerde benadrukt dat de urgentie van de andere agendapunten. Sinds het begin van corona heeft de gedeputeerde overleg gehad met de wethouders Economie in de 26 gemeenten en zij uiten stevast hun zorg over de winkelgebieden, dorpsharten, stadsharten en wijkwinkelcentra. Ze benoemen daarbij de sociale functie van die gebieden en de wethouders zien al jaren lang de trend van fysiek winkelen naar online winkelen. Deze trend is door corona enorm versterkt en de angst leeft dat dit in de komende weken en maanden nog erger gaat worden. Winkels zijn al langere tijd dicht en het eigen vermogen van sommige winkeleigenaren komt onder druk te staan. Sommige ondernemers zullen

daardoor moeten stoppen en dan ontstaat er leegstand. Dat de provincie juist op dit moment de gemeenten helpt om een plan te maken om de winkelgebieden toekomstvast te krijgen is urgent. Als het stuk nu teruggetrokken zou worden, dan zou de eerste PS-vergadering waar het stuk vastgesteld kan worden in april zijn. Gezien de urgentie die gevoeld wordt bij ondernemers, de wethouders en de gedeputeerde zelf zou dat jammer zijn.

De heer Kocken meent dat er ook nog in maart wordt vergaderd. Spreker wil gezien de urgentie over het voorstel praten maar wenst wel een voorstel te hebben waarvan de Statenleden leden waar ze over gaan besluiten.

De voorzitter stelt vast dat er drie te bespreken onderwerpen zijn. Als de bespreking snel verloopt dan zou ook de Economische visie nog kunnen worden besproken.

De heer Dinklo geeft aan daar moeite mee te hebben. Spreker heeft juist zijn woordvoerder voor dit punt geappt dat het punt niet besproken wordt.

De voorzitter heeft daar begrip voor en concludeert dat de agenda uit drie te bespreken punten bestaat.

De behandeling van dit agendapunt wordt in twee termijnen besproken.

De heer De Brey meent dat het mooi is dat er elektrische auto's worden aangeschaft. Het is goed om te zien dat de huidige dienstauto's nog een behoorlijke restwaarde hebben. De auto's zijn voor 70.000 euro per stuk aangeschaft en de drie auto's leveren nu gezamenlijk nog 70.000 euro op. Dat is een mooie meevaller. De fractie heeft geen vragen over dit voorstel en het college kan rekenen op de steun van de VVD voor de aanschaf van de nieuwe auto's.

De heer Boswijk deelt mee dat het CDA geen woordvoering op dit punt heeft.

Mevrouw De Haan geeft aan blij te zijn met het voorliggende besluit en dat het autovervoer vanwege de toenemende accucapaciteit nu volledig elektrisch kan. Dat is een grote stap richting een schoner milieu, duurzaamheid en een betere luchtkwaliteit.

Spreker stelt dat er in het kader van goed voorbeeld doet goed volgen nog een optimalisatie mogelijk is door naar twee dienstauto's te gaan. Corona heeft laten zien dat online vergaderen ook mogelijk is en in een aantal gevallen een prima alternatief. Bezoeken aan ministeries in Den Haag kunnen prima per trein worden afgelegd. Gevraagd wordt of de inzet van een deelauto en/of het gebruik van een taxi is overwogen of dat drie dienstauto's echt het minimum is.

Gevraagd wordt of de afschrijvingsduur van de elektrische auto's ook op vijf jaar is gesteld of dat er sprake is van een verlengde termijn omdat accu's na 250.000 kilometer nog voor 90% capaciteit hebben. Wellicht zou daarom de afschrijvingstermijn nog wat verlengd kunnen worden.

De heer De Droog meent dat er met het voorstel weer een stap vooruit is gezet maar had gezien het innovatieve karakter van het college gerekend op een personendrone voor dit GS. Vanwege de regels voor het luchtruim is het nog niet mogelijk dit nu al te doen. Spreker wenst het college veel plezier met de aanschaf van de auto's en hoopt dat het college zuinig met de auto's omgaat. Het college wordt opgeroepen de auto's niet veel te gebruiken en veel te fietsen.

Mevrouw Groen merkt op dat de fractie verheugd is over de keus voor het elektrisch rijden en het college wordt opgeroepen te fietsen waar het kan.

De voorzitter deelt mee dat JA21 en de Lijst Bittich op dit punt geen woordvoering vragen.

Mevrouw Lejeune geeft aan dat de leden van het college waar mogelijk de fiets pakken. Dat past bij de ambities van de provincie op het gebied van duurzaamheid, schone lucht en een gezonde leefstijl. Het college geeft graag het goede voorbeeld maar niet alles kan op de fiets. De provincie beschikt daarom over een minimum aantal dienstauto's. Wat de PvdA betreft moet het aantal auto's tot een minimum beperkt worden. Van de overheid mag verwacht worden dat elk dubbeltje twee keer wordt omgedraaid voordat het uitgegeven wordt en als het aan jezelf wordt uitgegeven moet het zelfs drie keer omgedraaid worden. De bestaande auto's zijn afgeschreven en aan vervanging toe en gevraagd wordt wat dat in de praktijk betekent. Gevraagd wordt of het noodzakelijk is dat de auto's vervangen worden, of er gekeken is naar de mogelijkheid om langer met de auto's door te rijden en of dat een besparing oplevert.

De fractie staat achter de keuze voor elektrische auto's en heeft begrepen dat de aanschaf gevolgen heeft voor de inzetbaarheid. Echter door de lockdown worden de auto's minder gebruikt en gevraagd wordt waarom het college zich nu niet beperkt tot de aanschaf van twee auto's en wordt een derde dienstauto pas aangeschaft wanneer dat daadwerkelijk nodig is.

Mevrouw Jager geeft aan blij te zijn dat de provincie kiest voor elektrisch rijden. Gevraagd wordt waarom er is gekozen voor een termijn van vijf jaar omdat elektrische auto's steeds langer meegaan en of er een andere afschrijvingstermijn berekend kan worden dan voor de auto's die niet elektrisch waren.

De heer Dercksen vindt het een vreemd signaal van een links college dat het bijna de duurste elektrische auto kiest die er is. Gevraagd wordt wat voor signaal dat afgeeft naar de Statenleden. Er zijn goedkopere alternatieven. Elektrisch rijden is niet per se schoner, zo levert het meer fijnstof op. Daarnaast bestaat de accu van een elektrische Audi uit kobalt uit mijnen in Congo waar kinderhanden aan te pas komen. Normaal gesproken wordt daar heel moeilijk over gedaan maar nu wordt gedaan alsof het een positief effect heeft op de brede welvaart.

Gevraagd wordt waarom er drie auto's worden aangeschaft als het college iedereen op snelwegfietspaden wil laten fietsen en van het OV gebruik wil laten maken. Het zou te verwachten zijn dat het college zelf het goede voorbeeld geeft door een of zelfs twee auto's

af te schaffen. Echter, de duurste Audi's die het college kon vinden worden besteld. Spreker vindt dit een slecht signaal en de fractie is dan ook niet enthousiast over het voorstel.

De heer Eggermont geeft aan te hebben gelezen dat het college heeft stilgestaan bij de afweging over twee of drie auto's. De fractie is niet overtuigd van waarom de keus op drie auto's is gevallen. Voor de SP is dit een belangrijk punt en zal voorstellen het bij de aanschaf van twee auto's te houden als het college niet met overtuigende argumenten komt. Die ene keer dat er tegelijkertijd drie auto's nodig zijn zou er ook een taxi besteld kunnen worden. Het valt op dat het bedrag dat op de cent nauwkeurig zou zijn niet door drie te delen is. Als de fractie een amendement zou schrijven wil het tot op de cent nauwkeurig inzicht in de cijfers.

De heer Van den Dikkenberg geeft aan sympathiek tegen over het voorstel te staan. Spreker is wel benieuwd naar de beantwoording van de reeds gestelde vragen.

Mevrouw Hoek memoreert het moment dat het college van zes naar 5 dienstauto's ging. Dat was omdat er dure Volvo's werden aangeschaft. Nu gaat het college naar drie auto's en spreker meent dat dat een flinke verbetering is. Spreker stelt voor om niet alle auto's tegelijk in te ruilen en nieuwe auto's aan te schaffen. Er zouden ook nog twee auto's behouden kunnen worden en verder gegaan worden met één nieuwe auto. Volgend jaar zou dan weer een auto ingewisseld kunnen worden. Nu moet er elke keer veel geld vrijgemaakt worden en een geleidende schaal zou in de begroting en in de afschrijving opgenomen kunnen worden. De auto's zijn volgens de regels wel afgeschreven maar kunnen nog prima blijven rijden. Wat de inruilwaarde betreft is het verlies niet groot als de auto's nog wat langer worden aangehouden.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat er is gekeken naar de rittenstaat van de afgelopen periode. Vanaf maart 2019 is vanwege de lockdown de rittenstaat niet meer representatief. Alleen het vierde kwartaal van 2019 is deels representatief geweest voor dit college. In een kwartaal rijdt het college met drie auto's ongeveer 30.000 kilometer. Uit de rittenanalyse blijkt dat op drie van de vijf dagen drie auto's tegelijk rijden. Het college fiets graag en doet dat voor het woon-werkverkeer ook zo veel mogelijk. Voor reizen naar Den Haag wordt de trein ook wel gebruikt. Echter, de werkbezoeken en gesprekken brengen de gedeputeerden ook wel eens naar plekken die minder gemakkelijk met het OV zijn te bereiken en die te ver zijn om te fietsen. Ook bij bezoeken aan gemeenteraden is het soms prettig dat 's avonds laat de auto gebruikt kan worden in plaats van de bus of de fiets. Representativiteit brengt ook met zich mee dat het gebruik van de auto gewenst is. In de trein kan er, vanuit privacyoverwegingen, niet altijd gebeld worden wat in de dienstauto wel veel gebeurt. Het college verwacht dat de planning van de drie auto's ingewikkelder wordt met elektrische auto's omdat de actieradius beperkter is en het opladen van de auto langer duurt dan een tankbeurt.

De Audi's kunnen 100 kilowattuur een energie meebrengen en dat ze bij het Provinciehuis voor 7 cent per kilometer kunnen worden opgeladen. Bij een pompstation is dat 65 cent per kilometer. Als er goed gepland wordt, kan er met een volle tank à 7 euro worden gereden en

kunnen er kosten bespaard worden. Deze planning is met drie auto's gemakkelijker dan met twee.

De heer De Brey merkt op dat er ook naar de oplaadinfrastructuur van het Provinciehuis en plaatsen waar het college vaak komt moet worden gekeken.

Gedeputeerde Strijk is het daar mee eens en licht toe dat er al gekeken wordt naar de voorzieningen van het Provinciehuis.

De heer Dercksen merkt op dat de gedeputeerde aangaf dat alternatief vervoer niet altijd voorhanden is. Dat geldt ook voor alle mensen die 's ochtends in de file staan en die door het college worden opgeroepen om te gaan fietsen of het OV te gebruiken.

Als het college denkt dat elektrisch rijden schoner is dan zou het ook moeten denken dat een kleinere elektrische auto nog schoner is.

Mevrouw Lejeune verbaast zich over deze kritiek van de heer Dercksen die zelf niet weet hoe een bus eruit ziet. Spreker herinnert zich een verkiezingsdebat waarbij de heer Dercksen in de binnenstad van Utrecht vond dat hij zijn Mercedes ergens moest parkeren terwijl de bus voor de deur stopte. Spreker maakt een compliment aan het college dat zo veel fietst.

De heer Dercksen antwoordt dat hij nog nooit een Mercedes heeft gehad. De laatste keer dat hij naar het gemeentehuis in Utrecht ging is hij met de trein gegaan. Spreker geeft toe dat hij niet dagelijks van het OV gebruik maakt maar hij legt anderen ook niet de plicht op dat te doen.

Gedeputeerde Strijk geeft aan dat de ChristenUnie heeft gevraagd of de boekwaarde van het bedrag dat teruggekregen wordt van de drie auto's niet in mindering gebracht moet worden op de te activeren waarde van de drie nieuwe auto's. De BBV verbiedt dat. De bruto waarde moet geactiveerd worden en het bedrag dat van de oude auto's terugkomt is een positiefsaldo dat aan het rekeningresultaat ten goede valt.

De gedeputeerde is blij met de waardering dat het college elektrisch gaat rijden. Utrecht is de eerste provincie die dat gaat doen.

Er zou langer dan vijf jaar doorgereden kunnen worden. Het is echter niet per se zo dat de auto dan goedkoper wordt omdat de kans op onderhoud toeneemt en de betrouwbaarheid afneemt. Het blijft altijd bedrijfsmatig een afweging wanneer, onder andere vanwege de betrouwbaarheid, de auto's worden vervangen. De nieuwe auto's hebben weliswaar een hogere afschrijving maar minder onderhoud. Daarnaast was er op dit moment een goede deal te sluiten met betrekking tot de inruil. Het is denkbaar dat, als er elektrische auto's komen met een langere levensduur, er in 2025 gekeken wordt of het nodig is de auto's te vervangen. Technisch zullen de auto's wel in vijf jaar afgeschreven moeten worden.

In de voorbeeldwerking vindt het college het wel een belangrijk punt dat het elektrisch gaat rijden.

De heer Eggermont vraagt of als er voor twee auto's wordt gekozen er minder inruilwaarde is omdat het onderdeel is van een deal.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat als er twee auto's ingeruild worden in plaats van drie, de inruilwaarde lager is.

De heer Eggermont vraagt wat het voor de inruilwaarde betekent als er drie auto's worden ingeruild en twee nieuwe auto's worden aangeschaft.

Gedeputeerde Strijk geeft aan dat niet te weten. De gedeputeerde denkt dat dat wel invloed zal hebben op de inruilprijs.

De gedeputeerde vervolgt en geeft aan dat er met vier elektrische auto's uit het hogere segment proefritten zijn gemaakt van de merken Mercedes, BMS, Tesla en Audi. Er is een afweging gemaakt op verschillende criteria waaronder de representativiteit die soms aan de functie kleeft, zeker voor de commissaris. Hier kunnen andere keuzes in worden gemaakt maar dit voorstel ligt nu voor.

De heer Eggermont stelt dat de gedeputeerde niet in is gegaan op de vraag waarom er niet voor een taxi gekozen kan worden.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat taxi's nu ook worden ingezet omdat het voorkomt dat er vier auto's nodig zijn. De meerkosten van een taxi zijn lager dan het zelf hebben van een vierde auto. Als er nu voor twee auto's gekozen zou worden dan zou veel vaker een taxi gehuurd moeten worden die niet per se elektrisch rijdt. Daarbij komt de afweging van die taxikosten ten opzichte van het zelf in het bezit hebben van een derde auto. Wat ook meespeelt is dat de planning van de elektrische auto's ingewikkelder wordt dan auto's die op fossiele brandstof rijden. Het college fietst waar het kan en gebruikt het OV waar het kan, maar dat is niet altijd mogelijk. In een taxi voelt de gedeputeerde zich ook minder vrij om telefoongesprekken te voeren. In de eigen auto kan dus meer werk worden verricht wat tot een hogere efficiëntie leidt.

De voorzitter geeft mevrouw Hoek het woord voor de tweede termijn.

Mevrouw Hoek geeft aan nog geen reactie te hebben gehoord op haar vraag over het niet tegelijk kopen van alle auto's.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat dat voor de manier waarop het in de begroting wordt opgenomen niet uit maakt omdat alle auto's in vijf jaar worden afgeschreven. De afschrijvingslast voor de auto's blijft voor die jaren daarmee hetzelfde. Boekhoudkundig zou er niets veranderen en qua liquiditeit kan de provincie het zich veroorloven om de auto's tegelijkertijd aan te schaffen. Dat levert bovendien een inkoopvoordeel op en voordelen met betrekking tot de onderhoudsplanning.

De heer Dercksen merkt op dat de stroom voor de auto's voor een belangrijk deel wordt opgewekt uit kolen en gas en daarmee rijden de auto's in feite toch op fossiele brandstof. Spreker heeft begrepen dat het college alleen proefritten heeft gemaakt met auto's uit het topsegment en geeft aan dat niet te begrijpen. Er zijn representatieve elektrische auto's van 45.000 euro maar die zijn blijkbaar niet goed genoeg voor de PvdA en GroenLinks.

Mevrouw Lejeune meent dat de discussie over welke auto en van welk merk niet een discussie op hoofdlijnen is en meent dat deze discussie nu dan ook niet gevoerd zou moeten worden. Het antwoord van de gedeputeerde dat er drie dagen van de vijf drie auto's in gebruik zijn dan overtuigt dat haar dat er drie auto's nodig zijn.

Mevrouw Bittich stelt dat mevrouw Lejeune zelf heeft aangegeven dat elk dubbeltje dat de provincie aan zichzelf uitgeeft drie keer omgedraaid moet worden. Het verbaast haar dan ook dat er alleen in het duurdere segment is getest. De gedeputeerde sprak in dit kader over representativiteit maar sprak ook over de voorbeeldfunctie van de provincie. Spreker zou het dan ook een mooi signaal vinden als het dubbeltje daadwerkelijk drie keer zou zijn omgedraaid en er ook andere auto's zouden zijn getest.

De heer Eggermont is het eens met de opmerking van mevrouw Bittich. Spreker meent dat het in deze discussie wel over de soort auto gaat en meent dat het in tegenspraak is met wat mevrouw Lejeune eerder heeft gezegd. Spreker kan zich voorstellen dat het budget wordt teruggebracht naar twee derde van wat u voorligt en het aan het college over te laten de auto's te kopen die het college denkt nodig te hebben. Spreker is niet overtuigd dat een derde auto die op drie dagen nodig is niet vervangen zou kunnen worden door een taxi. Als de gedeputeerde zich in een taxi al niet vrij voelt om te bellen dan vraagt spreker zich af hoe het zit met het gebruik van het OV door de gedeputeerden.

De fractie overweegt een amendement in te dienen.

Mevrouw Lejeune stelt dat haar woorden in de mond gelegd worden. Spreker is van mening dat de commissie wel mag spreken over de hoogte van het bedrag en het segment maar dat een discussie over het merk auto er niet een op hoofdlijnen is.

De heer Eggermont meent dat er gesproken werd over het segment.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat het 3 fases-laden wat nodig is om de auto's in te zetten zoals het college dat wil alleen in het hogere segment van de markt te vinden is. De wat betaalbaarder auto's hebben een kleinere actieradius en zijn niet geschikt waar het college of de directeur de auto's voor nodig heeft.

De leden van het college zijn niet statusgevoelig maar vanwege de lange werkdagen die worden gemaakt is het fijn als de reistijd efficiënt gebruikt kan worden door bijvoorbeeld telefoongesprekken te voeren. Een deel van die gesprekken wil de gedeputeerde niet in een volle treincoupé voeren. De beslotenheid van de auto biedt de gelegenheid om gevoelige gesprekken te voeren en efficiënter te werken.

De voorzitter geeft aan dat de SP een amendement overweegt en vraagt of kan worden volstaan met een klein debat in de Statenvergadering. De voorzitter ziet de leden knikken en sluit dit agendapunt af.

2.4 SV Versterking Vitaliteit Binnensteden, Dorpskernen en Winkelcentra

De voorzitter deelt mee dat de behandeling plaatsvindt in twee termijnen en geeft gedeputeerde Strijk het woord voor een korte inleiding.

Gedeputeerde Strijk geeft aan van een aantal leden te hebben begrepen dat het voorstel nog niet geheel duidelijk was en zal proberen uit te leggen wat het voorstel inhoudt.

Dat er minder winkels komen in Nederland is een trend die al een aantal jaar gaande is. Dat komt door veranderend consumentengedrag. Zo wordt er meer online gewinkeld. Dit heeft effect op winkelgebieden, wijkwinkelcentra en dorps- en stadsharten die om meerdere redenen belangrijk zijn voor de sociale infrastructuur van een stad of dorp. Wethouders maken zich zorgen over de versnelling van dit proces door corona. Winkeliers die al twijfelden over doorgaan of niet zouden sneller de beslissing kunnen maken om te stoppen. Nadenken over de toekomst van een winkelgebied om niet te veel leegstand te hebben is belangrijk en urgent.

Dat plan moet gemaakt worden met de ondernemers, de vastgoedeigenaren en de gemeente. De gemeente kan in het ruimtelijk instrument invloed uitoefenen. De gemeente bepaalt in het bestemmingsplan of iets een winkel is en kan besluiten een winkel een andere bestemming te geven. Het college zou graag zien, en de gemeenten ook, dat er per winkelgebied een plan gemaakt kan worden om het gebied weer toekomstvast te maken en leegstand zo veel mogelijk te beperken. De gemeente hebben aangegeven dat hen de capaciteit en de middelen ontbreekt om hier een versnelling aan te geven. Deze informatie is met de Staten gedeeld wat er bij de begroting toe leidde dat de SGP voorstelde om de gemeenten een bedrag te geven om hen te helpen met de uitdagingen die op hun pad liggen.

Het college wil op dit moment gemeenten helpen met dit concrete vraagstuk. 80.000 euro per gemeente betekent ongeveer een mensjaar. Een vrouw of man kan een jaar lang met ondernemers, vastgoedeigenaren en de gemeente het plan maken dat nodig is. Dat plan zou daarna verknoopt kunnen worden aan de gelden die het Rijk bestemd heeft voor de retail. Het plan zal ook wat vragen van de ondernemers zelf en van de ruimtelijke instrumenten van de gemeente. Als er transitie naar woningbouw plaatsvindt kan de provincie kijken hoe er vanuit de versnelling van de woningbouwopgave aangehaakt kan worden. Alles begint met een plan. Als de ondernemers niet verenigd zijn en om tafel zitten om te kijken wat de ontwikkelingen voor hen betekent gebeurt er niets. Dat gaat niet vanzelf is de ervaring en de regeling is gericht op het aanjagen en ondersteunen daarvan. Het betreft lokaal maatwerk en het eigenaarschap moet bij de gemeente liggen. De provincie wil kennis inbrengen en partijen bij elkaar brengen.

De heer Kocken dankt de gedeputeerde voor deze zinvolle toelichting. Er lopen verschillende lijnen in het voorstel door elkaar. De VVD is er voor om ondernemers te helpen maar is terughoudend om het ruimtelijk beleid van de gemeente centraal te stellen. De fractie zou ondernemers willen helpen om te bedenken hoe ze in de coronasituatie met hun eigen zaken om kunnen gaan. Er zijn ook ondernemers die met goede innovatieve plannen komen. Dat zou de VVD ook mee willen nemen en de fractie wil niet dat er gefocust wordt op de transformatie van de panden.

De heer Van Oort geeft aan dat de ChristenUnie ook ondernemers wil helpen. Het voorstel gaat echter over het versterken van de kernen. Het gaat daarbij niet over de individuele ondernemer maar om het geheel en gevraagd wordt hoe de VVD daar naar kijkt.

De heer Kocken geeft aan dat ondernemers de economie aanjagen en dat individuele ondernemers een positief effect op de samenleving om hen heen kunnen hebben. Dit bijvoorbeeld door sportclubs te helpen of het voorzieningenniveau in de buurt overeind te houden. Een ondernemer staat, zeker in een winkelcentrum nooit op zichzelf. Er zal dan samengewerkt moeten worden. Dat is soms een probleem en als dit voorstel bij kan dragen om ondernemers samen te brengen en door externe denkkraft kan helpen om tot een goed plan te komen dan is dat prima. De fractie is er beducht op om al klaarliggende plannen van de gemeente klakkeloos uit te rollen.

Spreker heeft begrepen dat de monitoring met Amersfoort en Utrecht wordt opgezet en het winkelkarakter is daar anders dan in de kleine kernen. Gevraagd wordt hoe er met elkaar voor gezorgd wordt de monitoring ook aansluit bij de belevingswereld in kleinere kernen.

De heer De Droog geeft aan ervan uit te gaan dat de gemeente en de provincie al in gesprek is met ondernemers. De problematiek die de gedeputeerde schets is ook niet onbekend als is er wel sprake van gewijzigde omstandigheden. Dat zou een kans kunnen zijn om nu dingen te gaan doen en gevraagd wordt of het ook niet juist het moment is om zaken die bekend zijn nu zo snel mogelijk op te pakken.

De heer Kocken stelt dat als het traject tussen de gemeente en de ondernemers al goed doorlopen is, deze stap niet opnieuw gezet hoeft te worden. Spreker wil graag met ondernemers in gesprek omdat hij ervoor wil waken dat ondernemers in het traject worden overgeslagen.

De heer De Droog meent dat het betrekken van ondernemers een goede en heldere randvoorwaarde is.

De voorzitter deelt mee dat het CDA geen woordvoering op dit onderwerp heeft.

De heer Van Oort vindt het opmerkelijk dat het CDA op dit punt geen woordvoering heeft. De fractie deelt de probleemstelling zoals het college die heeft omschreven. Er is een probleem in de binnensteden dat door de digitalisering ontstaan is. Een van de belangrijkste problemen waar gemeenten een rol in kunnen spelen is het oplossen van de versnipperdheid. De ChristenUnie is er niet per se op uit om individuele ondernemers te helpen maar tegelijkertijd ontstaan er problemen voor winkelcentra als er leegstand ontstaat. Individuele ondernemers zullen die problemen niet oplossen. Laatst is in een gemeente een deel van een winkelcentrum aan zorgtaken toegewezen door ruimtelijke planning. De gemeente heeft de ondernemers geholpen met het verhuizen van de ondernemers naar een ander deel van het winkelcentrum. Door ruimtelijk beleid zijn ondernemers bij elkaar gezet waardoor het winkelgebied aantrekkelijk is gebleven en een deel van het gebied een nieuwe bestemming heeft gekregen. Zo is dat gebied ook

aantrekkelijk gebleven. Dit soort oplossingen is waar de ChristenUnie naar op zoek is en gevraagd wordt hoe dit uit het voorliggende voorstel komt en hoe de brug met het fonds van EZK wordt geslagen. Ook wordt gevraagd hoe ervoor gezorgd wordt dat er over een jaar concrete uitvoeringsplannen liggen waarbij het geld niet versnipperd maar juist in samenhang wordt gebruikt.

De heer Dercksen meent dat er coronageld wordt gebruikt in een generieke uitvoering. Door corona is er sprake van een uitzonderlijke situatie en nu zou hulp aan specifieke ondernemers wel uitkomt kunnen bieden zoals bij de cultuursector wordt gedaan en gevraagd wordt waarom de ChristenUnie daar niet op inzet.

De heer Van Oort antwoordt dat de Rijksoverheid specifieke programma's heeft voor sectoren waar de nood hoog is. Spreker vraagt zich af of de provincie hier een grote rol in kan spelen met 1,85 miljoen euro. Het helpen van individuele ondernemers is daarnaast niet de inzet van het voorliggende plan. Het gaat om het helpen van gemeenten om structurele verbeteringen te maken en spreker is op zoek naar hoe dat vorm zou moeten krijgen.

De heer Dinklo merkt op dat de woorden leegstand en winkelpand niet voorkomen in de stukken. De heer Van Oort spreekt daar wel over en als dat ook de doelstelling is, dan zou dat ook in het plan moeten staan.

De heer Van Oort antwoordt dat de heer Dinklo de spijker op zijn kop slaat met betrekking tot de zoektocht die hij net beschreef. Spreker zoekt naar concreetheid van de problematiek. Spreker ziet de problematiek van leegstand en verwacht dat daar dan ook op wordt ingezet.

De heer De Droog geeft aan bij het lezen van het plan zich te hebben afgevraagd waar het nu precies over gaat, wat de problematiek is en wat de provincie gaat doen. Spreker heeft begrepen dat er in het proces een tussenstap ontbroken heeft, te weten dat de griffie in een nieuwe procedure niet betrokken is zoals doorgaans wel gebeurt om een kritische reflectie op het plan te geven zodat de Staten een scherper plan voor zich krijgen. De gedeputeerde wordt gevraagd hier op te reageren.

Uit het gesprek blijkt dat het lastig is om het probleem helder te omschrijven. De gedeputeerde heeft hier uitleg aan gegeven maar zou dan ook met een goed voorstel moeten komen. Er is 80.000 euro beschikbaar voor 23 van de 26 gemeenten. Aan de andere drie gemeenten zijn al middelen beschikbaar gesteld. Gevraagd wordt wat daar uit is gekomen en of er een patroon te herkennen is zodat de provincie in deze COVID-tijden geld naar voren kan schuiven om de geleerde lessen op te schalen. Spreker mist dergelijke concrete lijnen in het voorstel.

Gevraagd wordt wat maakt dat het op dit moment de urgentie heeft dat het nu behandeld moet worden omdat spreker het stuk nog te vaag vindt. De gedeputeerde wordt gevraagd wat hij verwacht wat er bij de 23 gemeenten gebeurt als het plan wordt aangenomen en wat dat dan gaat opleveren. Spreker vraagt welke kaders aan de gemeenten worden meegegeven en hoe ze er verantwoording over afleggen.

Mevrouw Groen sluit aan bij de opmerkingen die zijn gemaakt over de onduidelijkheid in combinatie met de urgentie en de vraag naar monitoring. De fractie kan instemmen met het voorstel om gemeenten te helpen als het gaat om het behoud van een vitaal en leefbaar centrum. Het gaat de fractie niet alleen om de ondernemers maar ook om het behoud van een prettige woonomgeving voor de inwoners van de kleine kernen.

De gedeputeerde heeft aangegeven dat het probleem al langer bekend is en dat de vraag vanuit de gemeenten al langer bij de provincie ligt. GroenLinks ziet gemeenten ook worstelen en dan vooral met de vraag wat ze dan precies zouden moeten doen. Het lijkt alsof gemeente geen antwoordt hebben op hun eigen probleem en de fractie had gehoopt op een creatievere oplossing dan een zak met geld. Gevraagd wordt welke kaders worden meegegeven en hoe de gedeputeerde voor zich ziet dat dit plan de gemeenten gaat helpen.

De heer Dinklo geeft aan dat mevrouw Groen stelde dat het probleem al langer bestaat. Toch wordt er coronageld ingezet en is bedoeld voor directe nood. Gevraagd wordt of mevrouw Groen vindt dat dit geld uit de COVID-pot gehaald kan worden. spreker is het er mee eens dat het Statenvoorstel vaag is en vraagt wat GroenLinks concreet zou willen.

Mevrouw Groen meent dat COVID-geld gebruikt kan worden gezien de urgentie nu. Het probleem bestaat al langer maar juist nu is het voor kleinere kernen lastig om de leefbaarheid naar de toekomst toe te bewaren. Spreker gaf al aan meer creativiteit te hebben verwacht. Gemeenten worstelen met wat ze moeten doen. Hier speelt de ruimtelijke component ook een rol omdat het er ook om gaat hoe een stads- of dorpshart eruit ziet en de gemeente legt de klinkertjes en bepaalt waar de sportvelden komen.

De heer Kocken meent dat mevrouw Groen een terecht punt heeft. Spreker wil voorkomen dat gemeentelijke plannen die er al lagen uitgevoerd worden zonder dat de ondernemers aan het woord komen.

Mevrouw Groen is het er mee eens dat winkels van vitaal belang zijn voor levendig dorpshart maar stelt dat er ook mensen zijn die er winkelen of wonen en er zijn ook kinderen die er spelen. Het is een samenspel en niet alleen de ondernemers spelen daar een rol in.

De heer Kocken stelt dat de inspanning die geleverd wordt door bewoners van kleine kernen om een winkel die dreigt te verdwijnen te behouden, aangeeft hoe belangrijk ondernemers zijn voor een lokale gemeenschap. De ondernemers moeten wel bij het plan betrokken worden.

Mevrouw Groen geeft aan dat het een gemeenschap moet zijn, waar ondernemers een plek in hebben. Het is vooral zoeken naar leefbaarheid.

Waar GroenLinks met betrekking tot dit plan aan dacht is hoe de provincie meerwaarde kan leveren voor de kleine kernen. Deze kernen kennen soms een overlap maar weten elkaar niet te vinden. Er zijn vraagstukken op het gebied van ruimtelijke ordening waar de gemeenten het antwoord niet op hebben omdat de kennis en/of creativiteit ontbreekt.

Gevraagd wordt waarom er niet veel meer mensen aan elkaar gekoppeld worden en waarom de provincie niet veel meer investeert in het vinden en borgen van de benodigde kennis door partijen bij elkaar te brengen of bijvoorbeeld een pool projectleiders of kennismedewerkers. Deze mensen zouden aan de gemeenten uitgeleend kunnen worden. Dit zou meer kunnen opleveren dan geld geven aan individuele gemeenten om iemand in te huren. Gevraagd wordt hoe de gedeputeerde hier over denkt en hoe hij ziet dat dit voorstel verbinding gaat brengen.

De heer Dinklo vindt het voorstel te vaag. Het verbaast spreker dat de gedeputeerde een toelichting moet geven en spreekt over het maken van plannen om leegstand tegen te gaan terwijl dat woord niet in de stukken voor komt. Zoals het plan nu voorligt kan de fractie er niet mee akkoord gaan.

De fractie heeft er moeite mee dat het plan uit het coronanoodfonds. Het is een langlopend probleem dat door corona misschien wordt versneld, al zijn er ook winkels die het juist heel goed doen. Het noodfonds is bedoeld om directe steun te geven aan mensen en organisaties in nood, door corona. De fractie ziet deze verbinding niet.

Zoals het plan nu omschreven is wordt er 80.000 euro aan elke gemeente gegeven en wordt er niet gemonitord. Het voorstel van GroenLinks om het geld te poolen en de gemeenten heel concreet aan te bieden om bijvoorbeeld plannen te maken met betrekking tot leegstand spreekt aan.

Gevraagd wordt hoe het bedrag van 80.000 tot stand is gekomen en wiens factuur van deze 80.000 euro betaald gaat worden. Als de gemeente het geld houdt, wordt het begrotingstekort van de gemeente gefinancierd. Ook wordt gevraagd waarom elke gemeente evenveel krijgt.

Spreker vraagt wat de resultaten van de pilot zijn geweest en hoe dit in het voorstel is verwerkt.

Er wordt geschreven in het plan dat er gemeenten zijn die een minimaal voorzieningenniveau hebben en gevraagd wordt welke gemeenten dat zijn. Het college hoeft met het grote woningtekort in de provincie in elk geval niet bang te zijn voor verloedering of leegstand.

Er staat ook geschreven dat motie 107 is afgehandeld. Deze motie gaat over winkelleegstand en dat woord komt niet in de stukken voor.

Mevrouw Bittich is blij om te merken dat ze niet als enige verward was over het plan. Het was spreker niet duidelijk wat precies het probleem was.

Dat er leegstand is en dat het slechter gaat met de winkels is al langer bekend. Dat deze trend doorzet is ook bekend.

Sprekers verwarring werd groter toen ze las dat het geld uit het coronanoodfonds kwam en spreker vroeg zich af of het geld dan naar individuele ondernemers zou gaan. Dat bleek niet het geval, het geld is bedoeld voor vitale winkelstraten en dorpskernen.

Spreker is blij met de toelichting van de gedeputeerde maar heeft de verwarring niet helemaal weggenomen. Spreker zou er geen moeite mee hebben dat het geld uit het noodfonds komt als er concretere kaders in het voorstel zouden staan. 80.000 euro zal gemeenten niet structureel de komende tien jaar helpen. Met dit budget bestaat de kans

dat de gemeenten volgend jaar weer bij de provincie aan de deur staan omdat het niet toereikend is.

De heer Boswijk meent dat het meegeven van weinig kaders nu geframed wordt. Spreker heeft een aantal gemeenten gebeld en heeft begrepen dat een aantal gemeenten al bezig is met een aanvraag. Er mag wat meer vertrouwen zijn in de gemeenten. Soms is het juist goed als de provincie iets niet helemaal dicht regelt omdat de provincie niet moet denken het altijd beter te weten.

De heer De Droog valt de heer Boswijk bij. Spreker heeft ook een aantal gemeenten gebeld en herkent het geschetste beeld. Dit laat onverlet dat er nu gesproken wordt over een stuk waarvan de leden zich moeten afvragen of ze begrijpen wat er staat. De hoop is dat dat uit dit gesprek zal blijken.

De heer Kocken is het met de heer Boswijk eens dat het soms goed is om wat ruimte te geven maar is van mening dat er wel richting gegeven moet worden.

De heer Boswijk geeft aan dat hij de leefbaarheid van de kernen als richting ziet. Door corona wordt dit urgenter. Problemen die er al waren worden versneld groter. De behoefte kan per kern of winkelgebied verschillen en daarom is het goed dat de rol van de gemeenten groot wordt gemaakt.

Spreker snapt dat dat onzekerheid geeft en tot veel vragen lijkt maar dit kan het moment zijn om de gedeputeerde en de gemeenten iets meer vertrouwen te geven.

De heer Dinklo stelt dat er wel vaker gezegd wordt dat de partijen meer vertrouwen moeten hebben. Spreker was niet aan het framen, het gaat hem erom dat de Staten een goed voorstel krijgen. Het is nu te veel een blanco cheque die wordt uitgeschreven.

Mevrouw Bittich geeft aan in de eerste termijn van de heer Van Oort en mevrouw Groen veel creativiteit gehoord die ze had gehoopt van de gedeputeerde mee te krijgen. Spreker wil niet de indruk wekken dat ze het een negatief voorstel vindt. Het is positief ingestoken maar spreker zou meer handvatten en meer kaders willen hebben.

De gedeputeerde wordt gevraagd welke kaders meegegeven worden en waar het geld voor bedoeld is. Ook wordt gevraagd of er door gemeenten specifiek om 80.000 euro is gevraagd of hoe het bedrag anders tot stand is gekomen.

De heer Suna sluit zich volledig aan bij de inbreng van D66. Spreker had verwacht dat in het stuk zou staan welke ervaringen de pilot heeft opgeleverd en op welke manier daar mee wordt omgegaan richting de andere 23 gemeenten.

Spreker sluit aan bij de woorden van de heer Dinklo over de onderbouwing van de 80.000 euro.

De heer Eggermont stelt dat in het voorstel wordt gerefereerd aan een toekomstbestendige arbeidsmarkt en versterkte inzet in op intersectorale werk naar werktrajecten. Gevraagd wordt of de heer Suna kan aangeven waar dat verder in het stuk nog naar voren komt.

De heer Suna antwoordt dat hij juist daarom zijn vragen heeft gesteld. Het is hem niet duidelijk waar het voorstel naar toe wil en de hoop is dat hier mee duidelijkheid over komt voordat er over wordt gestemd.

Spreker vervolgt en stelt dat de heer Dinklo heeft aangegeven dat hij het woord leegstand niet terugziet in het stuk. Er wordt wel veel geschreven over versterking van de kern en er wordt geschreven over een verslechterde situatie van binnensteden en dorpskernen. Daaruit mag geconcludeerd worden dat leegstand een belangrijke rol speelt.

Spreker meent dat naast het inzetten op procesmatige zaken ook ruimtelijke zaken en het betrekken van ondernemers een rol speelt. Gevraagd wordt of het de inzet van het college is brancheverenigingen of zakenkringen uit te nodigen zodat de ondernemers zijn vertegenwoordigd. Spreker meent dat het goed zou zijn om samenwerking die nu soms stroef is te verbeteren. Daarom is het resultaat van de drie pilotgemeenten ook zo belangrijk.

Mevrouw Jager stelt dat de gedeputeerde heeft aangegeven dat het eigenaarschap moet liggen en gevraagd wordt hoe ervoor gezorgd wordt dat de subsidie aansluit bij de doelstelling van de provincie van Gezond stedelijk leven. De subsidie moet niet indirect terechtkomen bij de grote ketens die geld verdienen met moderne slavernij uit Bangladesh, plastic spullen uit China of ongezonde fastfoodketens uit Amerika. Dit zijn weliswaar publiekstrekkingen maar ze zorgen ook voor uitholling van de kernen waar de eigenheid verdwijnt en ieder dorp op elkaar gaat lijken. De fractie vraagt ook aandacht voor kleine ondernemers en lokale productie. Gevraagd wordt of GS de mogelijkheid ziet om de subsidie te koppelen aan het stimuleren van korte ketens.

De heer Dercksen vraagt of de gedeputeerde nog wel door wil met dit voorstel in deze vorm omdat vrijwel niemand begrijpt wat er staat. Er wordt met procesgeld generiek 80.000 euro aan gemeenten overgemaakt worden. De gemeenten hebben allemaal verschillende problematieken in de kernen. Er gaat dan iemand een praatje maken in een gemeente en zonder dat er gemonitord wordt moeten de Staten geloven dat het geld goed besteed is. Spreker vindt dat geen manier van doen en begrijpt niet dat de heer Boswijk er zo enthousiast over is. Als gemeente voor corona nog niet aan het retailbeleid hebben gedaan, kun je je afvragen of daar geld aan gegeven moet worden. De problemen in de retail spelen al jarenlang. Het voorstel mis concreetheid en er is een gebrek aan creativiteit om goede dingen te doen met het COVID-geld dat is gereserveerd.

Mevrouw Groen vraagt wat het voorstel van de PVV is op dit gebied.

De heer Dercksen antwoordt dat in de culturele sector geld openstaat voor partijen die concreet kunnen aangeven welke problemen ze door corona hebben en hoe het geld een

oplossing kan bieden. Daar moet het geld voor bedoeld zijn en niet voor iemand die een praatje gaat maken met het MKB en vastgoedeigenaren in de hoop dat het goed komt. Spreker vraagt zich af of het college niet de creativiteit heeft om veel gericht het geld in te zetten. Voordat er geld overgemaakt wordt moet er een plan zijn en er moet gecontroleerd worden of het geld goed besteed is.

Mevrouw Groen Vraagt of dit voorstel bedoeld is voor hetzelfde probleem als wat de gedeputeerde adresseert.

De heer Dercksen geeft aan dat er problemen zijn in de stadskernen en dat die er al lang zijn. Het zou dan goed zijn om te kijken waar de concrete problemen zijn om deze aan te kunnen pakken in plaats van een procesmanager in te huren om praatjes te maken.

De heer Eggermont is verbaasd dat veel leden het stuk onduidelijk vinden. Bij de argumentatie staat het versterken van de organisatiekracht in centrumgebieden een van de doelstellingen is. Het is spreker niet duidelijk waarom dit een taak van de staat is en gevraagd wordt wanneer de organisatiekracht van de arbeidersbeweging ondersteund wordt door de provincie. Het problematische is dat ondernemers niet uit een groep bestaan. Er zijn innovatieve kleine ondernemers en speciaalzaken, er is het grootwinkelbedrijf en er is de vastgoedsector. De laatste groep heeft hun verlies maar te nemen. Er is een groot contrast tussen de kleine ondernemers en het grootwinkelbedrijf. De speciaalzaken zijn niet alleen winkels maar ook internetbedrijven. Hun probleem is dat ze een speciaalzaak zijn en niet zomaar op zondag open kunnen omdat dan gespecialiseerde mensen in dienst genomen zouden moeten worden. Het versterken van de organisatiekracht kan dus anders uitpakken tussen het grootbedrijf en de kleine ondernemers.

Het voorstel is in feite het subsidiëren van een ambtenaar in elke gemeente om een plan te maken. Gevraagd wordt welke ondernemers hiermee gesteund worden, het grootwinkelbedrijf, de vastgoedeigenaren of het innovatieve kleinbedrijf. Spreker meent dat het kleinbedrijf gesteund zou moeten worden, maar dat moet niet worden overgelaten aan de huidige mensen die een idee hebben over wat er met de detailhandel moet gebeuren omdat zij kijken naar wat de grote jongens te zeggen hebben. Spreker vindt in die zin het een lastig voorstel.

De heer Van den Dikkenberg geeft aan dat de SGP het een mooi voorstel vindt. Het licht in lijn met het voorstel dat de SGP heeft gedaan bij de behandeling van de Jaarrekening om een potje met geld vrij te maken om beleid met provinciale doelstellingen via gemeenten te realiseren. Lezende dit voorstel wil de provincie het retailbeleid realiseren via de gemeente. Het probleem zit er voor veel partijen in dat het geld uit het potje corona komt. De SGP wilde dat potje al niet die naam geven.

De fractie kan wel begrijpen dat het geld uit de coronareserve komt omdat de vraag leeft bij gemeenten. Gemeenten hebben gevraagd om advies, netwerkcapaciteit en eventueel middelen om met het winkelcentrum aan de slag te gaan. Veenendaal is daar een voorbeeld van. Dit is een gemeente met een uitgesproken retailbeleid maar vraagt de provincie toch

om hulp. Spreker leest het voorstel ook zo dat het goed is om te helpen als de provincie kan helpen.

De heer Van Oort herkent de vraag van gemeenten om advies. Gevraagd wordt of de heer Van den Dikkenberg denkt dat de 80.000 euro het advies zou zijn of dat het beter zou zijn om advies te bundelen, verschillende expertises bij elkaar te brengen en de adviezen die daar uit komen met lokale ambtenaren te bespreken.

De heer Van den Dikkenberg meent dat de provincie meerwaarde kan bieden als adviezen die in de ene plaats gegeven worden gedeeld kan worden met andere plaatsen. Spreker is voorstander van het bundelen van adviescapaciteit maar wil de regie bij de gemeente laten. De provincie zou moeten koppelen, makelen en schakelen.

De heer Eggermont vraagt of de heer Van den Dikkenberg erkent dat er niet over één groep ondernemers gesproken kan worden. ook in Veenendaal is het onderscheid tussen het grootbedrijf en de kleine ondernemers zichtbaar. Het grootbedrijf wil de koopzondag gebruiken om de kleine ondernemers eruit te concurreren terwijl innovativiteit wellicht eerder bij de kleine ondernemers gevonden kan worden.

De heer Van den Dikkenberg is het met dat verschil eens. Ook is spreker het ermee eens dat de koopzondag slecht is voor kleine ondernemers. Spreker ziet een rol voor de provincie om de beleidslijnen uit de retailvisie te benutten via gemeenten.

De heer Dinklo vraagt waarom het niet beter zou zijn als er geld beschikbaar zou zijn als gemeenten naar de provincie toekomen. Er wordt in het stuk niet over beleidslijnen gesproken en de gemeenten kunnen met het geld doen wat ze willen.

De heer Van den Dikkenberg geeft aan gelezen te hebben dat er met gemeenten in gesprek gegaan wordt over zij ondersteund kunnen worden. Spreker meent ook dat het niet zo is dat er 80.000 euro wordt overgemaakt naar een gemeente met de opmerking: zie maar wat je er mee doet. Er dient door gemeenten een plan te worden gemaakt.

De heer Dercksen stelt dat er dan dus een plan gemaakt moet worden dat precies 80.000 euro kost. Er wordt niet gemonitord want er is geen indicator en gevraagd wordt hoe realistisch dat wordt geacht. Een fatsoenlijke gemeente praat al lang met zijn ondernemers.

De heer Van den Dikkenberg geeft aan dat het erom gaat er meer leegstand komt en de vraag is hoe dan een winkelgebied of dorpshart vitaal gehouden wordt. Dat vraagt om een visie en spreker denkt dat er op dat gebied nog veel te winnen is bij een aantal gemeenten.

De heer Dercksen merkt op dat het toch geen 80.000 euro kost om te bedenken dat je van een woning een winkel kunt maken.

De heer Eggermont stelt dat het voorstel uitgaat van alle ondernemers en gevraagd wordt of de heer Van den Dikkenberg ook ziet dat dat niet één groep is. Het samenbrengen van alle ondernemers zal ook bepaalde ondernemers op achterstand brengen omdat kleine ondernemers niet altijd de tijd hebben om met de praatmeneer van de heer Dercksen te gaan praten.

Mevrouw Bittich merkt op dat de meeste partijen welwillend staan tegenover het helpen van gemeenten. De heer Van den Dikkenberg heeft begrepen dat de gemeenten met een plan moeten komen en dat de provincie dan subsidie beschikbaar stelt. Gevraagd wordt of hij het er mee eens is dat de provincie dan vragen mag stellen en nog enigszins richtinggevend kan zijn.

De heer Van den Dikkenberg is het daar mee eens. Spreker heeft in het plan gelezen dat binnen één jaar de samenwerking verbeterd moet zijn. Richting de heer Eggermont merkt spreker op dat de bakker in Rhenen in de stadsondernemersvereniging is georganiseerd evenals de Jumbo en op die manier weten partijen elkaar wel te vinden. Spreker merkt op dat er kaders in het plan staan zoals het opleveren van een plan binnen een jaar.

Mevrouw Hoek leest in de kop de woorden versterking, vitaliteit, binnensteden, dorpskernen en winkelcentra. Spreker streept binnensteden en winkelcentra weg omdat deze met meerderen zijn en hebben daarom meer overlevingskansen en omdat daar voor de consument meer te vinden is. Dan blijven versteking, vitaliteit en dorpskernen over. In het begin van de vergadering is gesproken over ruimtelijk beleid, ondernemers en dorpskernen. Dan komt spreker als voorbeeld bij drie gemeenten. De eerste is Wijdmeren. Dat is eigenlijk geen gemeente, het zijn allemaal dorpen waar de winkels ver uit elkaar liggen. Voor de gemeente Kromme Venen geldt hetzelfde, in sommige dorpen is helemaal geen winkel. Dat geldt ook voor de gemeente Stichtse Vecht. Gevraagd wordt wat een vitale dorpskern is. Er zijn kernen die alleen maar een dorpshuis hebben. In dat dorpshuis gebeurt van alles met onder andere de bibliotheek, een dokterspost en een ontmoetingsplaats. Deze gemeenten zijn in sneltreinvaart hun vastgoed aan het verkopen. De dorpshuizen moeten dan op eigen kracht verder en de dokter verdwijnt naar een buurgemeente. De schakel OV speelt ook een rol. Spreker heeft het ooit via de provincie voor elkaar gekregen dat er een busje van Vreeland naar Loenen ging. De mensen waren daar blij mee omdat ze weer naar de Jumbo konden.

Er zou nu 80.000 euro naar de gemeenten gaan en spreker meent dat dat geld naar de Algemene reserves van de gemeenten gaat. Het geld is nu niet geormerkt en er is geen controle. De fractie vindt het niet goed dat dit geld van het COVID-geld komt omdat het niet structureel is. Gevraagd wordt waarom het geld naar de gemeenten gaat en waarom dorpen niet een subsidieaanvraag bij de provincie kunnen doen.

Spreker heeft laatst een lijst opgevraagd van alle subsidie die naar de gemeente Stichtse Vecht zijn gegaan. Dat waren 10 grote subsidie en een aantal kleintjes. Spreker heeft nagevraagd wat er met de subsidie is gebeurd en toen bleek dat een heleboel punten die wel geormerkt waren nooit zijn uitgevoerd. De provincie controleert dus niet. De fractie

vindt dat het voorstel voorbij gaat aan de doelstelling. Het plan is niet goed genoeg uitgewerkt zodat onduidelijk blijft waar het geld aan gegeven gaat worden. Het is niet erg om het plan terug te nemen en er een maand later mee terug te komen met alle input van vandaag erin verwerkt. Het voorstel is nu niet besluitrijp.

Gedeputeerde Strijk zal zijn beantwoording in negen punten opdelen.

- Helpen we één ondernemer of een collectief in een gebied
- Wat monitoren we
- Waarom is de provincie niet creatiever geweest
- Is corona logisch
- Wat is er gedaan met de pilots
- Zijn de kaders scherp
- Waarom 80.000 euro
- Wat vragen we van een gemeente en van ondernemers
- Is het goed om het voorstel terug te nemen

De heer Van Oort gaf een mooi voorbeeld van een gebied waar leegstand was ontstaan en waar de gemeente hielp met het verhuizen van ondernemers. Niets is dodelijker dan leegstand omdat het daardoor voor de nog zittende ondernemers nog zwaarder wordt. De ondernemers kozen er voor om op een bepaalde plek in het gebied weer bij elkaar te komen. De leegstand die in het andere deel ontstond is door de gemeente opgeheven door een andere bestemming toe te staan. Er moet ruimtelijke ordeningstechnisch besloten worden om een bestemming te veranderen. Achter dit voorbeeld om te gaan verhuizen zit een plan dat de ondernemers met elkaar hebben bedacht. De gedeputeerde gelooft niet dat helpt als hij zou zeggen welke keuzes de ondernemers in dat plan moeten maken. Het plan moet komen vanuit de ondernemers en de vastgoedeigenaren zelf. De gedeputeerde gelooft dat het helpt als de provincie de partijen aan tafel zet, kennis en ervaring inbrengt, trendontwikkelingen geeft om de partijen zo zelf voor hun eigen gebied tot beste oplossing te laten komen. De provincie wil niet een ondernemer helpen, daar zijn andere regelingen voor. Dit plan betreft het gebied en de provincie wil hier op inzetten omdat de samenleving er last van heeft als een dorpshart leegstand kent en/of verloedert en onveiliger wordt.

Sinds kort wordt er in elk Statenvoorstel een indicator opgenomen. In dit plan is gesteld dat er geen indicator wordt opgenomen. Dat betekent niet dat er niet gemonitord wordt. Een indicator zou kunnen zijn 26 plannen en dan wordt er na een jaar gerapporteerd dat er bijvoorbeeld 20 plannen klaar zijn. Een indicator is een meerjarige reeks en daar is nu geen sprake van. Dit is een plan waar de GS in een Jaarrekening met een kwalitatief verslag op terugkomt. Dat er geen indicator is betekent dus niet dat de provincie alles vrij laat en dat er niet gemonitord wordt.

De gedeputeerde is het met de heer Van den Dikkenberg eens dat het kader vrij scherp in het plan staat. Er wordt niet zomaar 80.000 euro overgemaakt. De gemeente die om geld vraagt moet beloven om binnen een jaar met een gedragen plan komt dat samen met de vastgoedeigenaren en de ondernemers is opgesteld en waarin staat wat ze in hun gebied willen gaan doen. Dat kan in elk gebied anders zijn en daarom worden de kaders ruim

gehouden. Er worden ook niet hele zware rapportageverplichtingen gegeven waardoor de kans bestaat dat de helft van het bedrag op gaat aan kosten om te kunnen rapporteren. Er wordt getoetst of er een gedragen plan is en dat is niet vrijblijvend. In de besluittekst staat dat de Staten GS de opdracht geeft om subsidies te geven ter versterking van de samenwerking tussen ondernemers, vastgoedeigenaren en de overheid om de vitaliteit te versterken. Het woord leegstand is positief gedeut door te kiezen voor de term vitaliteit. De gedeputeerde meent dat het kader helder is. Bij de lezing van het voorstel was de mening van de gedeputeerde dat er wel eens scherpere stukken naar de Staten zijn gestuurd.

De heer De Droog meent dat het problemen zijn die al jaren bekend zijn en vraagt of er niet al plannen zijn en of die dan niet gewoon uitgevoerd kunnen worden.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat het kader dat het college geeft is dat het college het al een prachtig idee zou vinden ondernemers uit een winkelgebied of stadshart samen met vastgoedeigenaren en de gemeente de toekomst van hun gebied beschrijven. Uit gesprekken met de wethouders Economie is gebleken dat er nu niet van dergelijke plannen zijn, bijvoorbeeld omdat de menskracht ontbreekt om dit soort processen op te starten en aan te jagen.

De heer Eggermont vraagt of de gedeputeerde zich kan voorstellen dat er tussen de partijen tegengestelde belangen zijn op grond waarvan ze niet te verenigen zijn.

Gedeputeerde Strijk dat het gemeenschappelijke belang dat de partijen hebben is dat ze met elkaar in hetzelfde gebied zitten. Een vastgoedeigenaar heeft er niets aan als zijn pand heel lang leeg staat. Als er naast zijn pand ook leegstand ontstaat, wordt de kans dat hij weer een huurder vindt kleiner. Er zijn tegengestelde belangen maar alle partijen hebben belang bij het goed functioneren van het gebied als totaal. In het gesprek wordt, gegeven de veranderende wereld, op zoek gegaan naar wat het beste plan is om samen op te pakken. Soms zal de gemeente een bestemmingsplan moeten veranderen, soms zullen ondernemers met elkaar afspraken maken over gezamenlijke acties en soms is het een huurverlaging.

Mevrouw Groen stelt dat de gedeputeerde een aantal ruimtelijke probleempunten voor de gemeente aansnijdt en vraagt hoe de gedeputeerde de rol van de provincie hierin ziet op het gebied van ondersteuning.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat in het kader staat dat er een plan wordt verwacht van drie partijen; de gemeente, de vastgoedeigenaren en de ondernemers. In sommige gemeenten zal de bal daarna bij de winkeliers liggen, in andere gemeenten kan de gemeente aan zet zijn met betrekking tot de stenen in de weg of het wijzigen van een bestemming en ook vastgoedeigenaren kunnen aan zet zijn door bijvoorbeeld de huur te verlagen of een schilderbeurt. Het eigenaarschap moet ook bij die partijen worden gezien en de provincie stimuleert de samenwerking.

De heer Eggermont merkt op dat het problematisch kan zijn dat de tijdsspanne waarin zaken moeten gebeuren voor de partijen met verschillende belangen kan verschillen. Het kan voor

een vastgoedeigenaar nuttig zijn een pand leeg te laten staan om bijvoorbeeld een bepaalde huurder weg te krijgen. Gevraagd wordt hoe realistisch het is te zoeken naar een gezamenlijk plan voor groepen met verschillende belangen.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat het daarom lokaal maatwerk is. Het kan zijn dat een eigenaar de huur niet wil verlagen, maar op langere termijn heeft de eigenaar niet de behoefte om panden leeg te laten staan en daar heeft hij of zij ondernemers en de gemeente voor nodig zoals alle partijen elkaar nodig hebben. Het gaat om het bij elkaar brengen van mensen en ideeën met hun eigen expertise.

Mevrouw Groen geeft aan gemeenten niet te zien worstelen met het zoeken naar wat ondernemers willen maar met de vraag wat ze moeten doen en uitvoeren, met bestemmingsplanproblemen die ze niet opgelost krijgen. Dit bijvoorbeeld omdat de creativiteit mist of omdat de gemeente de belangen van de vastgoedeigenaren en de ondernemers niet bij elkaar gebracht krijgt. Gevraagd waar dat probleem nu wordt opgelost. GroenLinks staat er positief tegenover dat de provincie iets aan dit reële probleem wil doen niet duidelijk hoe het plan het verschil gaat maken.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat de uitkomst van een traject zou kunnen zijn dat de uitkomst van een gebied is dat wordt gezegd dat er vroeger in 140 panden winkels zaten en nu nog maar 110 en over een paar maanden nog maar 100 en dat er wordt geconcludeerd dat het winkelgebied voortaan 100 winkels wordt en dat het dus krimpt. De partijen zouden dan ook tegen elkaar kunnen zeggen dat een deel van de straat gaat transformeren en dat de winkels die daar nog zitten gaan verhuizen. De vastgoedeigenaren werken daar dan aan mee omdat ze hetzelfde belang hebben en kiezen voor een compactere kern die toekomstvast is. De partijen kunnen ook hebben bedacht welk type winkeliers ze nog willen proberen aan te trekken omdat dat het cluster zou versterken. De partijen moeten dat plan met elkaar maken, één winkelier kan dat niet, het kan alleen met elkaar. De provincie helpt met dat proces door kennis in te brengen over retailontwikkelingen of hoe andere gemeenten dit traject al hebben doorlopen.

De heer De Droog probeert het probleem nog steeds te duiden. Ondernemers zijn meestal erg op hun qui vive van hoe hun business zou moeten lopen. Gevraagd wordt wat maakt dat overheidsgeld nodig is om dit in beweging te krijgen.

Gedeputeerde Strijk meent dat een ondernemer goed is in het runnen van zijn of haar eigen onderneming. Het vraagstuk is de ondernemer in zijn of haar gebied. De organisatiegraad onder 100 ondernemers die een gemeenschappelijke visie hebben op de toekomst ontstaat niet doordat ze 's ochtends wakker worden en alle 100 hetzelfde vinden. Er zijn tegengestelde belangen en er is het gedeelde belang. De partijen moeten zich aanpassen aan een veranderende wereld. Er kan ook gekozen worden voor de Verelendung, dan wordt leegstand geaccepteerd. De markt zal het dan ook wel gaan oppakken maar dat duurt jaren. Om dit proces te versnellen kan de provincie ondersteuning bieden in de organisatiegraad

met het inbrengen van kennis en ervaring en het faciliteren van het proces van het ontwikkelen van een gemeenschappelijke visie.

Mevrouw Bittich vraagt of ze de gedeputeerde goed heeft begrepen dat hij geen behoefte heeft aan kaders en terugkoppeling over wat er met het geld is gebeurd. Het zou kunnen zijn dat een partij de gevels van zijn panden zou willen verven. Het geld komt uit het noodfonds en is eindig. Spreker heeft er moeite mee dat het budget uit het noodfonds komt als er gevels mee geverfd gaan worden.

Gedeputeerde Strijk heeft niet willen beweren dat 80.000 euro kan gaan naar het verven van een gevel of feestverlichting of het organiseren van een evenement. Het geld is bedoeld om ondersteuning te bieden aan het bij elkaar brengen van de partijen om samen een toekomstgericht plan voor het gebied te maken. De gedeputeerde wil geen oordeel vellen over wat er dan vervolgens uit dat plan moet komen.

Het college vindt het logisch dat coronamiddelen worden aangewend. Het probleem speelt al langer maar het college is bang dat er door de versnelling door corona meer leegstand zal ontstaan en daar moet een plan op gemaakt worden.

De pilots zijn in december gestart en als deze geëvalueerd zouden worden, kan de gedeputeerde pas in januari 2022 bij de Staten terugkomen. Pilot is ook niet de goede term. Toen in mei vorig jaar de wethouders om hulp vroegen was er geen geld voor. Dat moet via de begroting en kost gemakkelijk acht maanden. In heel Nederland wordt gewerkt aan planvorming van ondernemers, vastgoedeigenaren en de gemeenten. De gedeputeerde weet nog niet of alle 26 gemeenten van de regeling gebruik gaan maken. Het geld wordt ook niet op de rekening van de gemeente gestort maar de gemeente moet er om vragen.

Het is niet zo dat het college een bedrag voor ogen had en dat door 23 heeft gedeeld. Er is uitgegaan van een mensjaar keer 23. Zo kan iemand een jaar lang werken aan het bij elkaar brengen van de partijen om tot een plan te komen. Het is goed dat dat geen ambtenaar is omdat de gemeente een van de betrokken partijen is.

De gedeputeerde heeft gehoord dat het voorstel onvoldoende duidelijk is. Als wethouder Economie in Leiden is hij veel met dit thema bezig geweest en waarschijnlijk is hij daardoor te veel op de hoogte wat er met het plan bereikt kan worden en dat heeft hij onvoldoende duidelijk opgeschreven. Dat zou hersteld kunnen worden maar dat betekent dat er pas in de Statenvergadering van april een Statenvoorstel is. Dat betekent dat er drie maanden niets wordt gedaan terwijl de gedeputeerde een grote urgentie voelt. In de besluittekst wordt GS de opdracht gegeven om subsidies te geven aan gemeenten, waar een plan moet komen van vastgoedeigenaren, ondernemers en de gemeente over hoe ze hun winkelgebied toekomstvast maken. De gedeputeerde meent dat dat een scherp kader is waarop ook gerapporteerd kan worden. De essentie van het Statenvoorstel staat voor de gedeputeerde nog steeds overeind.

De voorzitter vraagt de fracties of zij het Statenvoorstel besluitrijp vinden.

De heer Kocken geeft aan dat als de wethouder had opgeschreven wat hij nu heeft verteld, er voor de VVD nauwelijks iets aan de hand zijn geweest.

Gevraagd wordt of de gedeputeerde nog in kan gaan op monitoring gericht op het kijken of de ontwikkelingen in de verschillende gebieden de goede kan opgaan en hoe daarop ingespeeld kan worden.

Spreker worstelt met de vraag hoe met het Statenvoorstel om te gaan omdat hij geen voorstel wil in de Statenvergadering waarbij de discussie van vanavond er nog is, waar naar kan worden verwezen en waar verschillende interpretaties over kunnen bestaan. Spreker geeft aan dat als het lukt om een aangepaste versie van het voorstel voor volgende week woensdag aan te leveren dan zou dat zijn voorkeur hebben. De volgende PS-vergadering is overigens op 3 maart. Spreker meent dat het haalbaar moet zijn om volgende week een herziene versie aan te leveren.

De heer Eggermont vraagt of de heer Kocken bereid is een onderscheid te maken tussen het vastgoedkapitaal en de ondernemers die hun winkels moeten draaien. Als dat onderscheid niet gemaakt wordt, zal de discussie daarover in de Statenvergadering plaatsvinden.

De heer Kocken geeft aan dat onderscheid te zien. De vraag is of het effectief of slim is om dat in de aanpak door te laten werken. Het onderscheid zit al in het voorstel omdat er een externe kracht bij wordt gehaald om de partijen op een gelijkwaardige manier aan tafel te laten zitten.

De heer Van Oort is positief over het verhaal van de gedeputeerde. Het ligt in lijn met de motie die bij de begroting is aangenomen. De fractie wil het voorstel steunen. Als het stuk tekstueel wordt aangepast dan zou het wat spreker betreft volgende week in de Statenvergadering behandeld kunnen worden. Met het plan wordt een probleem opgelost dat alle drie de partijen aangaat en de pijlen worden dus niet op één partij gericht. Individuele ondernemers kunnen hun eigen problemen zelf oplossen maar de problemen die in de grotere samenhang zitten kunnen alleen maar in samenheid worden opgelost.

De heer Dinklo meent dat de Staten moeten besluiten over een voorstel waarbij helder moet zijn waarover besloten wordt. Wat er nu op papier staat wijkt af van wat de gedeputeerde heeft verteld.

De heer Van Oort geeft aan te hebben gevraagd of de gedeputeerde een aangepaste versie kan aanleveren. Dan zijn de uitgangspunten helder en kan er besloten worden. Spreker vraagt dus om toevoeging van een korte tekst.

De heer De Droog kan zich vinden in de woorden van de VVD en de ChristenUnie. Spreker haalt het idee van problemen oplossen niet uit de beantwoording van de gedeputeerde. Spreker hoort het uitdagen van de partijen om samen met plannen of oplossingen te komen. Deze uitdaging zou tot interessante plannen kunnen leiden. Vanuit dat opzicht staat spreker

er positief tegenover. De vraag is nog wel in hoeverre het komen met plannen het coronaflankerend beleid raakt.

De heer Dercksen merkt op dat de schoen nu net wringt bij de term problemen oplossen. Als de gedeputeerde was gekomen met de opmerking dat er bijvoorbeeld in Bunschoten 0,4 fte is voor economisch beleid en Bunschoten heeft problemen met de winkelvoorraad, dan zou er een concreet probleem benoemd zijn. Er is nu echter geen concreet probleem geïdentificeerd. Er is 23 keer 80.000 euro en de meeste gemeenten spreken al met hun ondernemers. Het probleem is specifiek en spreker wil best meedenken over het oplossen van die specifieke problemen. Gevraagd wordt of de heer De Droog dat ook wil.

De heer De Droog beaamt dat en stelt dat plan een bijdrage kan leveren voor het uitdagen tot plannen om tot een oplossing te komen. De vraag is hoe het dan verder uitgewerkt gaat worden en deze vraag is in het voortraject ook al aan de gedeputeerde gesteld. De gedeputeerde heeft toen geantwoord dat het nog wel uitgevoerd moet worden.

Gedeputeerde Strijk merkt bij velen enthousiasme in de basis maar ook dat er nog vragen zijn. De gedeputeerde krijgt het voorstel niet voor volgende week aangepast. Voor de Statenvergadering moet het voorstel op 17 februari in de commissie BEM worden besproken wat inhoudt dat het stuk 2 februari aangeleverd moet worden en dat betekent weer dat het stuk aanstaande maandag klaar moet zijn om in de procedure mee te lopen. Toch wil de gedeputeerde dit proberen.

De voorzitter merkt op dat de commissie de gedeputeerde wellicht nog een paar dagen extra respijt wil geven.

Gedeputeerde Strijk geeft aan dan een verbeterslag te willen maken al is hij niet zeker of alle partijen daar in mee zullen gaan. De gedeputeerde proeft steun in de Staten wat hij naar de gemeenten zo ook kan uitstralen. De gemeenten moeten niet stoppen met nadenken omdat de regeling er wel gaat komen. Dan kunnen de partijen straks ook snel van start. De gedeputeerde trekt het voorstel dus terug en zal met een nieuw Statenvoorstel komen waarin duidelijker staat wat er net besproken is.

De voorzitter vraagt of iemand tegen het terugtrekken van het voorstel is. De voorzitter concludeert dat dat niet het geval lijkt te zijn en sluit dit agendapunt af.

De heer Eggermont wil graag weten of sommige zaken in het voorstel worden meegenomen, dat is nu nog niet duidelijk. Spreker wil nog een aantal zaken meegeven aan de gedeputeerde. Ook de oppositiepartijen moeten serieus genomen worden anders zitten ze voor paal in de vergadering.

De voorzitter vindt dat te kort door de bocht. Er is in vijf kwartier al enorm veel gesproken over het onderwerp.

De heer Eggermont wil de gedeputeerde meegeven dat het tempo en de tijd voor de verschillende groepen verschillen. Wat de SP betreft wordt het kleinbedrijf dan ook anders behandeld dan het vastgoedkapitaal en het grootbedrijf in het voorstel. Als dat niet gebeurt dan zal dat een punt van discussie worden bij de volgende commissievergadering.

De voorzitter ziet dat omdat ze de tweede termijn heeft afgebroken en toch nog partijen zijn die iets willen zeggen.

Mevrouw Groen had willen voorstellen om iedereen in de tweede termijn nog wat te laten meegeven. Het kan prettig zijn voor de gedeputeerde als hij de speerpunten nog even meekrijgt.

Wat GroenLinks wil toevoegen dat GroenLinks graag wil meedenken over de door de gedeputeerde genoemde urgentie. De hoop wordt uitgesproken dat in het aangepaste voorstel het verhaal dat de gedeputeerde vanavond gehouden heeft wordt weergegeven. Het gaat ook om de leefbaarheid en de vitaliteit van de kernen en niet alleen om de retailvisie en de ondernemers. De PvdD heeft ook een aantal punten aangebracht waar GroenLinks zich in kan vinden.

De heer Dinklo heeft een punt van kritiek richting GS. Spreker stelt dat er zo lang over het voorstel is gesproken omdat het voorstel zo slecht is. Spreker is het eens met het punt van de heer Dercksen dat in veel gemeenten al gebiedsmanagers zijn en 1,8 miljoen euro is dan ook veel geld voor het plan. De drie partijen moeten het plan maken en er is derhalve alleen maar een procesmanager nodig en spreker wil meegeven dat het plan voor minder geld uitgevoerd moet kunnen worden. Eén of twee procesmanager voor de hele provincie moet voldoende zijn en het geld dat overblijft kan dan gebruikt worden om de plannen uit te voeren. Voor de fractie heeft de gedeputeerde niet duidelijk gemaakt waarom er COVID-geld voor het plan moet worden gebruikt. COVID-geld moet ingezet worden voor mensen die nu in financiële nood zijn en niet voor een plan waar een jaar aan gewerkt kan worden.

Mevrouw Bittich is blij dat het stuk wordt teruggenomen en is bereid de gedeputeerde een aantal dagen extra te gunnen. Spreker zou het fijn vinden als er een meer customized plaatje zou komen en niet alleen maar 80.000 euro per gemeente. Kleine kernen dicht bij elkaar zouden prima samen met een full time kracht kunnen doen. Er zijn ook gemeenten die zelf budget hebben voor dit thema. Spreker stelt voor om meer naar de lokale behoefte te kijken en daar het bedrag op aan te passen. Het plan zal dan waarschijnlijk voor minder dan 1,8 miljoen euro kunnen worden uitgevoerd.

De heer Talhaoui vraagt of het idee is dat er een plan wordt gemaakt voor de binnenstad of de kern of ook voor wijkwinkelcentra.

Mevrouw Jager geeft aan uit te zien naar een concreter plan en vraagt zich naar aanleiding van de beantwoording of het voor de PvdD concreet genoeg zal worden. Spreker sluit aan bij de heer Dinklo met betrekking tot de relatie tot de COVID-reserves.

De heer Dercksen sluit zich volledig aan bij de woorden van de heer Dinklo. Spreker is bereid te kijken naar concrete problemen en als deze COVID-gerelateerd zijn wil hij ook nog overwegen om de COVID-reserve aan te spreken.

Richting de heer Eggermont wenst spreker zijn beroepsgroep te verdedigen. Retailers zijn niet zelden ook de eigenaar van het vastgoed. Daarnaast is niet elke vastgoedeigenaar een huisjesmelker. Heel veel vastgoedeigenaren komen heel veel retailers heel erg tegemoet in de problemen die er op dit moment zijn. Een relatie van spreker heeft zelfs al zijn woninghuurders aangeschreven om te vragen of zij in de problemen zijn gekomen door corona. Dat waren er een aantal en toen is aangegeven dat de huurders voorlopig geen huur hoeven te betalen. Niet elke vastgoedeigenaar is een huisjesmelker.

De heer Eggermont geeft aan met de laatste woorden van de heer Dercksen een beetje te worden uitgedaagd. Spreker is blij dat er in de tweede termijn toch nog zaken meegegeven kunnen worden aan de gedeputeerde. Spreker is blij dat niet elke huisjesmelker een huisjesmelker is en geeft aan te hebben bedoeld op dat er een verschil zit in het temporale. Dat is voor een kleine ondernemer die nu in de problemen zit omdat hij geen omzet kan draaien is dat anders dan voor iemand die het fiscaal op [onverstaanbaar] kan gooien en op grond daarvan minder problemen heeft met zijn kapitaal. Kapitaal waar verder geen arbeid voor geleverd hoeft te worden.

Richting de gedeputeerde wordt meegegeven dat er wat spreker betreft onderscheid gemaakt mag worden.

De heer Dercksen wil hier niet te veel op ingaan om dat het te ver afgaat van het Statenvoorstel maar meent dat het de grootst mogelijke onzin is wat er net over vastgoedeigenaren werd verteld.

De heer Eggermont wil horen wat de grootst mogelijke onzin is.

De voorzitter is van mening dat de heren Eggermont en Dercksen dit prima samen een keer kunnen bespreken.

De heer Eggermont reageert dat gezellig te vinden maar dat de heer Dercksen dan gewoon zijn bek moet houden. Of er wordt beargumenteerd wat de grootst mogelijke onzin is en daar kan spreker dan op reageren. Anders is het onderdeel van de beraadslaging, zonder dat spreker daar op heeft kunnen reageren.

De heer Dercksen licht toe dat de heer Eggermont een beeld heeft van vastgoedeigenaren die allemaal 20 miljard te besteden hebben en geenbeweging maken in het sociaal domein. Dat is larienkoek. Er zijn kleine beleggers die bijvoorbeeld in plaats van het opbouwen van een pensioen stenen hebben gekocht die hun pensioen vormen. De heer Eggermont beschimpt deze mensen bijna als huisjesmelkers en daar maakt spreker bezwaar tegen.

De heer De Brey maakt de voorzitter erop attent dat zij beschikt over een knop waarmee zij kibbelende heren kan muten.

De voorzitter geeft aan dat al te hebben geprobeerd. Ze meent dat de sprekers hun taalgebruik moeten matigen en vindt deze discussie voor deze avond nu klaar omdat het te ver wegloopt van waar het Statenvoorstel over gaat.

De heer Van de Dikkenberg wil meegeven dat de afstand die in het oorspronkelijke voorstel bewaard werd behouden moet blijven in de aanpassing omdat dat juist iets is van de fractie aanspreekt.

De heer Eggermont doet een ordevoorstel. Spreker geeft aan te worden aangevallen op iets en daar antwoord op te willen geven. Dit wordt hem onmogelijk gemaakt en spreker heeft daar moeite mee. Als de voorzitter hem het antwoorden niet wil toestaan vraagt spreker zich wel af waarom de aanval wel werd toegestaan.

De voorzitter licht toe dat sprekers op elkaar blijven reageren en dat dat steeds verder afgaat van het onderwerp waar bij dit agendapunt over wordt gesproken. De voorzitter heeft daarom besloten dat ze deze discussie niet langer relevant vindt.

Mevrouw Hoek wil aan de gedeputeerde meegeven dat hij veel spreekt over vastgoedeigenaren en licht toe dat er ook veel gemeenten zijn die vastgoed beheren en panden bezitten met bijvoorbeeld sociale functies maar ook winkels. De mogelijkheden zijn op dit moment in hoog tempo hun vastgoed aan het verkopen waardoor organisaties en ondernemers in de problemen komen omdat ze niet elders een pand kunnen vinden. De gedeputeerde wordt meegegeven daar ook rekening mee te houden. Dit vooral in relatie tot de termen vitaliteit en dorpskernen. Juist in een dorpskern is voor de vitaliteit van het dorp belangrijk dat die plaatsen waar meerdere functies in een gebouw gevestigd zijn niet uit elkaar vallen.

De heer Kocken wenst nog mee te geven dat er op gelet moet worden dat de relatie met corona er is als versneller van ontwikkelingen of vergroter van problemen. Ook roept spreker op niet te negatief te kijken, het kan ook kansen bieden. Tot slot zou er gekeken moeten worden naar waar aanvullend gewerkt kan worden op wat er al gemeentelijk gedaan is.

De voorzitter geeft gedeputeerde Strijk het woord.

Gedeputeerde Strijk geeft aan alles goed gehoord te hebben en zal op deze punten ingaan. De gedeputeerde heeft niet de illusie dat hij zal komen met een voorstel dat alle stemmen wint, er zal wat scherpste in het voorstel zitten.

De heer De Droog complimenteert de gedeputeerde over de manier waarop de Staten met hem over een Statenvoorstel kunnen communiceren.

2.5 SV Economische Visie 2020-2027 'Focus op een vitale en duurzame economie'

2.6 SB Circulaire Samenleving

2.7 SB Actualisatie nota verbonden partijen

De voorzitter deelt mee dat de behandeling plaatsvindt in een termijn. GS hebben over dit belangrijke onderwerp een procesvoorstel gedaan.

De heer De Brey meent dat er nog wat kantjes aan het voorstel zitten. Veel verbonden partij ontbreekt de visie waarom het gedaan wordt en het exitscenario. De VVD meent dat het goed is om zo iets bij de hand te hebben omdat sommige organisaties de neiging hebben uit te dijen. Hierbij valt te denken aan het Huis der Provincies en IPO. Voor je het weet wordt het groter en groter en wordt vergeten waarom je het doet. De VVD stelt voor dat kort en krachtig de visie wordt opgeschreven waarom het een meerwaarde heeft voor de provincie Utrecht en onder welke voorwaarden er uit gestapt wordt.

De voorzitter deelt mee dat het CDA via de chat laten weten dat het geen inbreng heeft en dat het stuk als hamerstuk door kan. Het is echter een Statenbrief en dus geen hamerstuk. De voorzitter deelt mee dat D66 ook geen inbreng heeft.

Mevrouw Boelhouwer geeft aan dat het een lange dag is geweest. Spreker heeft zich de hele dag mogen vermaken met allerlei verheffende discussies. Spreker is verdrietig over het detailniveau waarop soms wordt gesproken en ze hoopt dat hier beter op gelet kan worden. Spreker meent dat iedereen wel een beetje klaar is met sommige inbrengen al wil ze niemand zijn democratische zuurverworven tijd afnemen. Echter, iedereen zou elkaar moeten gunnen dat er een goed gesprek wordt gevoerd en ook een beetje op zijn of haar woorden moeten letten.

De fractie vindt het procesvoorstel goed en het is belangrijk om daar Statenleden bij te betrekken. Er wordt nu gesproken over een aantal verbonden partijen die staan genoemd waarvan sommigen uitgebreider bekeken zijn dan anderen. Er zijn ook zaken waar Statenleden bij betrokken zijn die niet in de nota staan zoals de Rekenkamer. En dit zou ook meegenomen kunnen worden als het gaat om een zinvolle terugkoppeling van wat de afgevaardigden in die gremia doen. Dat aspect zou nog eens bekeken kunnen worden. In het begin van zo een periode begin je vol goede moed aan bijvoorbeeld een IPO-bestuur en na een paar vergaderingen ga je je afvragen wat je er nu eigenlijk doet en wat je voor de collega Statenleden kunt betekenen. Ook het aspect van de representativiteit kan hierin meegenomen worden.

Mevrouw De Haan wenst nog wat input te geven over de nota.

De fractie vindt het een goed voorstel omdat de fractie meent dat er nu onvoldoende zicht en sturing is op de verbonden partijen. Er is onduidelijkheid over de juridische positie van PS en het is soms een zoektocht naar de sturing. Als plaatsvervangend lid van het Recreatieschap van het AB meent spreker dat er meer helderheid nodig is voor de vertegenwoordiging vanuit de Staten in verbonden partijen zoals het Recreatieschap, IPO en de Rekenkamer. Dit met namen over de positie, het mandaat en de rol. Het is goed dat er een fundamentele discussie gevoerd gaat worden. Dit niet alleen over de klassieke

samenwerkingsverbanden maar de fractie is ook blij dat nieuwe of toekomstige vormen van netwerksamenwerking tot de scope gaan behoren.

Het voorstel zou volgens de fractie een aantal zaken moeten opleveren. De fractie vindt de eerste fase van de beeldvorming redelijk intern gericht. Input van buitenaf, bijvoorbeeld door de verbonden partijen zelf of deskundigen op het gebied van bestuursrecht wordt op prijs gesteld.

De fractie is ook op zoek naar de rol van GS. Spreker sluit aan op de woorden van de heer De Brey die sprak van een visie op verbonden partijen. Spreker meent dat het goed is dat GS en PS hier over na denken. Een is bepaalt ook de inkleuring van de samenwerking, bijvoorbeeld op basis van vertrouwen of controle.

De partijen worden ook nog te vaak alleen in het geval van risico's naar PS geroepen, bijvoorbeeld bij overschrijdingen en tekorten. Zo wordt de waarde en maatschappelijke impact door de verbonden partij niet omschreven.

Er wordt gezocht naar basisvoorwaarden in het kader van informatievoorziening, sturing en controle waarbij de rollen van GS en PS meer duidelijk moeten worden.

Gevraagd wordt wat de doelen en de prestaties van de verbonden partijen zijn en wat van hen met betrekking tot de verantwoordingsinformatie verwacht wordt. Er wordt gepleit voor een periodieke evaluatie.

De fractie heeft op het internet veel onderzoeken gevonden van Rekenkamers op het gebied van verbonden partijen. De conclusies en aanbevelingen uit die onderzoeken zoude ook bij de zoektocht hier relevante informatie kunnen bevatten.

De heer Dinklo heeft zich gestoord aan de opmerkingen van mevrouw Boelhouwer. Spreker heeft er geen behoefte aan dat een van de mede-Statensleden de inbreng van andere leden de maat gaat nemen. Iedereen heeft het recht op zijn eigen inbreng en het zeggen wat een ander moet doen wordt als ongepast ervaren.

Mevrouw Boelhouwer stelt dat de heer Dinklo nu hetzelfde in haar richting doet. Spreker wil dat iedereen elkaar gunt dat de democratische en elkaars tijd goed gebruikt wordt. Er wordt op veel details ingegaan waar buiten de vergadering over wordt geklaagd. Vervolgens moeten er spreektijden ingevoerd worden en moet het Presidium daar weer over vergaderen. Als de heer Dinklo meent dat alleen het Presidium over de tijd van de anderen kan besluiten, stelt spreker voor elkaar daar dan op aan te spreken.

De heer De Brey geeft aan dat de woorden van mevrouw Boelhouwer op hem persoonlijk behoorlijk aanmatigend overkwamen. Spreker heeft het hele tweede deel van de vergadering zijn mond gehouden en de woorden van de heer Dinklo worden gewaardeerd. De coalitie heeft bij de start aangegeven dat het een andere bestuurscultuur wilde en de woorden van mevrouw Boelhouwer komen spreker behoorlijk prikkelend over.

Mevrouw Boelhouwer geeft aan dit zich te kunnen voorstellen maar stelt ook op de vergaderingen van deze ochtend en middag te doelen. Het gaat veel over details en hier wordt over gesproken als er over de vergaderorde wordt gesproken. Er wordt gesproken over hoe dit in toom gehouden kan worden en er wordt gezegd dat de leden elkaar ook

moeten aanspreken en de voorzitter moeten steunen. Spreker vindt het prima om hier in het fractievoorzittersoverleg nog eens over te spreken, maar spreker snapt niet waarom dit niet ook met elkaar gedaan kan worden.

De heer Suna verwijst naar de opmerking van de heer De Brey over de coalitie en meent dat mevrouw Boelhouwer haar eigen mening heeft gegeven. Spreker heeft begrip voor beide leden en meent dat er iets meer aan de ander gedacht zou kunnen worden. Meer dan dat is het niet.

Mevrouw Bittich geeft aan op dit onderwerp geen woordvoering te hebben.

De heer Suna meent dat het goed is dat de Statenleden deelnemen aan de voorkant maar zou ook willen kijken met de verbonden partijen naar hoe de collega's richting de Staten weer informatie mee terugnemen. Zo zouden leden hierover een korte mededeling kunnen doen.

De heer Eggermont is het met mevrouw Boelhouwer eens dat er goed gekeken moet worden naar de gremia en welk doel dat heeft. Er kwamen vanmiddag vragen van het IPO voorbij waarbij geconcludeerd kan worden dat de Staten eigenlijk niets meer te zeggen hebben over wat de inbreng gaat zijn bij mogelijke [onverstaanbaar] en afgevraagd kan worden of de IPO daar eigenlijk wel voor is.

Spreker is het met de heer Dinklo eens dat er in de commissie gediscussieerd moet kunnen worden en dat de leden op elkaar moeten kunnen reageren.

De heer Van den Dikkenberg geeft aan blij te zijn met het procesvoorstel. Dit temeer omdat bij een vorige vergadering een brief over de verbonden partijen stond, die als de show gepasseerd was zoals voorgenomen was een wrang gevoel bij de fractie zou hebben opgeleverd. Dit voorstel gaat zorgvuldiger om met de Staten als bron van input voor de evaluatie en de nieuwe nota. De fractie wil hier motie 27 uit 2019 bijhalen waarin gezegd is dat het goed zou zijn om je te bezinnen op de rol van de provincie. Het zou nu ook goed zijn om na te denken wat de provincie wil halen en brengen bij de verbonden partijen zodat er duidelijk en doelgericht wordt geparticipeerd. Spreker sluit aan bij de heer De Brey dat als er niets meer te halen valt de provincie er niets meer te zoeken heeft.

Mevrouw Hoek meent dat een actualisatie nooit kwaad kan. Spreker is enthousiast over het IPO omdat dat je in de gelegenheid stelt om provinciale zaken breder uit te dragen. De congressen zijn leerzaam en leveren veel informatie op. Spreker heeft ook goede ervaringen met de RUD en de ODRU. Den Haag is leuk en Brussel en het Huis van de Nederlandse Provincies zijn dat ook maar het is goed om te kijken of het nog matcht met deze tijd. Wat er niet bijzit is handhaving. Handhaving wordt in bepaalde gebieden van de provincie uitbesteed aan Waternet. Er zou wel eens gekeken mogen worden naar de eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot de uitvoering.

Spreker heeft niets gelezen over de voorpartners. Bestemmingsplannen gaan vanuit de gemeente naar de provincie voor goedkeuring maar er zijn ook voorpartners. Er moet soms

geschouwd worden door verschillende organisaties. Spreker vindt deze partijen er niet bij en meent dat dit ook verbonden partijen zijn.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat het een procesvoorstel is. Een aantal partijen heeft al inhoudelijke punten meegegeven die de gedeputeerde herkent. Zo sprak de heer De Brey al vaker over een exitstrategie en dat is een van de punten die moet gaan landen in de nieuwe nota.

Toen de gedeputeerde het procesvoorstel deed twijfelde hij over een punt. Hij heeft de partijen er niet over gehoord en neemt aan dat de partijen ermee akkoord zijn dat het college een klankbordgroep wil maken met daarin een Statenlid. De angst was dat als er één lid in de klankbordgroep zit, de Staten zich in heer kaderstellende rol minder vrij zou kunnen voelen omdat er al een collega in de klankbordgroep heeft gezeten. De komende tijd zal het college aan de Staten gaan vragen wie deel zou willen nemen. De AB-leden zullen sowieso allemaal gevraagd worden. De gedeputeerde zal veel van wat er is gezegd meenemen. Dit is de eerste stap op weg naar een nieuwe nota en de gedeputeerde dankt de leden voor hun input.

Mevrouw Hoek heeft een keer meegevaren met Waternet en heeft toen veel geleerd over hun werk. Spreker stelt voor om Waternet eens uit te nodigen bij een commissievergadering zodat ze kunnen laten zien wat ze allemaal doen.

De voorzitter stelt voor om deze suggestie te bewaren voor de bijeenkomst over water die binnenkort wordt georganiseerd. De voorzitter deelt mee dat Statenleden die geïnteresseerd zijn om deel te nemen aan de klankbordgroep zich kunnen melden bij de griffie. De voorzitter dankt de leden voor hun inbreng en uithoudingsvermogen en sluit de beraadslaging van de commissie om 22.59 uur.

3 Ter informatie

3.1 SB Motie 101 Meer toiletten erbij maakt iedereen blij

3.2 SB Stand van zaken doorontwikkeling RUD

3.3 SB nazorgfonds gesloten stortplaats provincie Utrecht

3.4 Memo Nieuwe speciaal Staat van Utrecht Gezond Bewegen

3.5 SB eindrapport procesevaluatie herindeling Vijfheerenlanden

3.6 SB bestrijding van ondermijnende criminaliteit door de provincie Utrecht

3.7 SB Stand van zaken Steunpakket cultuur- en erfgoedsector COVID-19 crisis en voortgang uitvoering Cultuur- en erfgoedprogramma 2020-2023 'Voor Jong & Altijd'

3.8 SB Toekomstige samenwerkingsvorm Recreatieschappen

- 3.9 SB Voortgangsrapportages bedrijfsvoeringsbrede veranderagenda's**
- 3.10 SB Zienswijze Kadernota 2022 Recreatie Midden Nederland, Stichtse Groenlanden en Plassenschap Loosdrecht**
- 3.11 SB Resultaten MTO - brief organisatieontwikkeling**
- 3.12 SB benoeming voorzitter Awb-adviescommissie van PS en GS**
- 3.13 Memo stand van zaken Nedereindse Plas: recreatieve ontwikkeling**
- 3.14 Memo debat vriendschapsband Guangdong**
- 3.15 Memo besluiten financieel toezichtregimes voor de gemeenten**
- 3.16 Memo brief aan Minister Van Ark Dienstapotheek**
- 4 Sluiting**